

TÉZY K RIGORÓZNYM SKÚŠKAM

Študijný odbor: učiteľstvo a pedagogické vedy

Študijný program: učiteľstvo techniky

TECHNICKÁ VÝCHOVA

1. Technická výchova a jej ciele. Obsah technickej výchovy na 2. st. ZŠ. Aplikácia didaktických zásad v technickej výchove. Vyučovacie metódy a ich aplikácia v technickej výchove. Organizačné formy vyučovania v technickej výchove.
2. Plánovanie učebného procesu a príprava učiteľa technickej výchovy. Štruktúra vyučovacej jednotky.
3. Metódy podporujúce rozvoj technickej tvorivosti.
4. Hodnotenie žiakov a jeho význam v technickej výchove. Využívanie didaktickej techniky v technicky orientovaných predmetoch. Využívanie názorných učebných pomôcok vo výučbe technickej výchovy na 2. st. ZŠ. Materiálne zabezpečenie technickej výchovy na 2. st. ZŠ. Bezpečnosť a hygiena práce vo vyučovacom procese.
5. Technická výchova vo vzdelávaní dospelých.
6. Modernizácia didaktických metód. Optimalizáciaci cieľov technickej výchovy.
7. Vlastnosti technických materiálov. Skúšky mechanických a technologických vlastností, nedeštruktívne skúšky materiálov.
8. Dreveniny, ich rozdelenie, vlastnosti a použitie. Makroskopická a mikroskopická stavba dreva. Hlavné rezy dreva. Spájanie dreva. Povrchová úprava dreva. Hygiena a bezpečnosť pri spracovaní dreva.
9. Druhy plastov, rozdelenie, vlastnosti a použitie. Výroba plastov a spôsoby ich ďalšieho spracovania. Technické sklo, suroviny na výrobu skla, výroba a druhy skla. Ručné a strojové obrábanie materiálov. Spôsoby strojového obrábania, ich charakteristika a použitie. Výroba technických materiálov.
10. Výroba surového železa, ocele, liatiny, ich spracovanie a použitie v praxi. Teoretické základy tepelného spracovania kovov. Vnútorná stavba kovov a zliatin, rovnovážne diagramy, tepelné, chemicko-tepelné a termo-mechanické spracovanie kovov a ich zliatin. Tvárnenie materiálov. Tvárnenie materiálov za tepla a za studena, princíp kovania, lisovania, valcovania, výroba rúr a drôtov.
11. Lejárstvo, druhy foriem, kovy vhodné na odlievanie, chyby odliatkov a ich identifikácia, spôsoby liatia kovových materiálov a možnosti mechanizácie a automatizácie procesu odlievania. Zváranie a spájkovanie kovov. Zváranie tavné, tlakové, nové spôsoby zvárania, spájkovanie a lepenie kovov.
12. Význam technickej normalizácie v technickej výchove. Normotvorný proces. Základné pojmy licovania. Kvalita povrchu, jej označenie. Predpisovanie tvaru a polohy.
13. Rovinné silové sústavy. Skladanie, rozkladanie a rovnováha sústavy síl výpočtom a graficky. Určenie sekundárnych (väzbových) síl u nosníkov. Priehradové konštrukcie. Trenie, ťažisko a stabilita telies. Praktické využitie. Základné druhy namáhania. Vnútorné sily, napätie, dovolené napätie a pevnostné rovnice. Technické aplikácie.
14. Základné druhy mechanických pohybov. Pohyb telesa vplyvom rôznych vonkajších síl, kmitavé pohyby, mechanické prevody, prevodovky. Technické aplikácie.
15. Mechanizmy (vačkové, kľukové, kulisové) a ich technické využitie. Pohony strojov. Elektrické, hydraulické, tepelné. Časti strojov. Rozdelenie, výpočet, použitie. Skrutky a skrutkové spoje. Hydraulické systémy strojov.
16. Spaľovacie motory. Rozdelenie, práca spaľovacích motorov, funkčné systémy spaľovacích motorov. Automatická regulácia. Rozdelenie regulácie z rôznych hľadísk a charakteristické rysy jednotlivých druhov regulácie. Regulačné pochody - rozdelenie a ich vlastnosti.
17. Výpočtová technika, základné časti počítača, program WINDOWS, WORD. Auto CAD, Výhody a nevýhody použitia CAD systémov pre tvorbu výkresov. Princípy grafického zobrazenia (rastrová a vektorová grafika). Definovanie príkazov pomocou príkazového riadku, obrázkové, roletové menu

a panely nástrojov. Modifikácie panelov nástrojov, dialógové panely a použitie systémových premenných. Orientácia v súradnicovom systéme, modelový a výkresový priestor. Základy kreslenia v AutoCADe (použitie základných entít).

18. Základné pojmy a princípy IKT na všeobecnej úrovni. Základné princípy a koncepcie hardvérových zariadení počítačov. Charakteristika jednotlivých jednotiek a konfigurácií počítačov. Softvérové vybavenie počítačov. Informačné siete. Intranet, Internet.

19. Základné veličiny magnetického poľa, magnetické materiály a ich využitie. Elektrostatické pole a jeho vlastnosti, kondenzátor, kapacita kondenzátora, konštrukcia kondenzátora, vlastnosti a využitie. Elektrický odpor, rezistory, ich druhy a použitie.

20. Supravodivosť materiálov. Pasívne prvky elektrických obvodov (rezistory, kondenzátory, cievky, tlmivky, transformátory). Sériový a paralelný rezonančný obvod, jeho impedancia, rezonančná frekvencia, frekvenčné charakteristiky, praktické aplikácie. Vlastnosti polovodičových materiálov, P-N prechod. Princípy a vlastnosti polovodičových súčiastok. Diódy, tunelové diódy, stabilizačné diódy, varikapy, fotodiódy, LED diódy a ich využitie v praxi.

21. Tranzistory bipolárne a unipolárne (MOSFET, MESFET, JFET). Integrované obvody. Monolitické IO a hybridné IO. Analógové a digitálne IO a ich využitie v praxi. Nízko-frekvenčné zosilňovače, konštrukcia a vlastnosti, elektrické deje v jednostupňovom tranzistorovom zosilňovači, viacstupňové a operačné zosilňovače, praktické aplikácie.

22. Elektrické meracie prístroje, rozdelenie a konštrukcia meracích prístrojov, meranie elektrického napätia, prúdu a výkonu, meranie odporov, indukčnosti cievok a kapacity kondenzátorov.

Literatúra:

BÁNESZ, G. – LUKÁČOVÁ, D.: *Vybrané kapitoly z technickej mechaniky – statika*. Nitra: PF UKF, 2008. ISBN 978-80-8094-299-1

BAJTOŠ, J. – PAVELKA, J. 1999. *Základy didaktiky technickej výchovy*. Prešov: FHPV, 1999. ISBN 80-88722-46-2.

BENEŠ, P. – VORÁČEK, R.: *Automatizace a automatizační technika 1*. Computer Press, Praha: 2000.

CINA, M. – VILMON, V. – TOMKOVÁ, V.: *Princípy a systémy v technike 1. časť*. Vysokoškolské učebné texty. Nitra: PF UKF, 1993. s. 310. ISBN 80-738-12-1.

CINA, M. – VILMON, V. – TOMKOVÁ, V. – BÁNESZ, G.: *Princípy a systémy v technike 2. časť*. Nitra: PF UKF, 1998. s. 250. ISBN 80-8050-185-8.

ČIČMANEC, P.: *Elektrina a magnetizmus*. Bratislava: ALFA, 1980.

DEPEŠOVÁ, J.: *Reflexia tradičných technológií v technickej výchove*. Nitra: UKF. 2008. 143 s. ISBN 978-80-8094-339-4.

ĎURIŠ, M.: Nové technológie a ich možné uplatnenie v práci učiteľa technických predmetov. In: *Inovácie v edukácii technických odborných predmetov InEduTech 2005*. Prešov: FHPV PU, 2005, s. 69 – 81. ISBN 80-8068-361-1.

FOŘT, P. – KLETEČKA, J.: *Učebnice AutoCADu 2002*. Brno: Computer Press, 2002. 364 s. ISBN 80-7226-679-9.

GAVORA, P.: *Výskumné metódy v pedagogike*. Bratislava: SPN, 1997.

HÄBERLE, H. 2003. *Průmyslová elektronika a informační technologie*. Europa-Sobotáles cz., 2003. 719 s. ISBN 8086706044.

KALHOUS, O. – OBST, O. a kol. 2002. *Školní didaktika*. Praha: Portál, 1. vydanie. 2002. 448 s. ISBN 80-7178-253-X.

KLINDOVÁ, L. 1987. *Aktivita a tvorivosť v škole*. Bratislava: SPN, 1987, 130 s. ISBN 80-08-00399-5.

Kľúčové kompetencie pre celoživotné vzdelávanie. Brusel: Úradní vestník EÚ, 2006.

KOLEKTÍV AUTOROV. 1997. *Učebné osnovy technickej výchovy pre 5. až 9. Ročník základnej školy*. Bratislava: Ministerstvo školstva SR, 1997. ISBN 80-7098-142-3.

KUZMA, J. 2002. *Vzdelávací štandard s exemplifikačnými úlohami z technickej výchovy – technickej zložky pre 2. stupeň základnej školy*. Bratislava: MŠ SR, 2002. 36 s.

KOZÍK, T. – DEPEŠOVÁ, J.: *Technická výchova v Slovenskej republike v kontexte vzdelávania v krajinách Európskej únie*. Nitra: UKF, 2007. 140 s. ISBN 978-80-8094-201-4.

- KOZÍK, T. - ENGEL, T. – ŠIRKA, J. – TOMKOVÁ, V.: *Technická grafika I*. Nitra: PF UKF, 2002. s. 175. ISBN 80-8050-576-4.
- KRUŠPÁN, I. a kol. 1999. *Technická výchova pre 5. až 9. ročník základných škôl*. Bratislava: EXPOL Pedagogika, spol. s r. o., 1999. 181 s. ISBN 80-967957-4-0.
- LAPITKA, M.: *Tvorba a použitie didaktických testov*. Bratislava: SPN, 1990. ISBN 80-08-00782-6
- LUKÁČOVÁ, D. – BÁNESZ, G.: *Premeny technického vzdelávania*. Nitra: UKF, 2007.
- NÁPLAVA, A. -- JAHNÁTEK, Ľ. -- GROM, J. *Teória a technológia spracovania plastov*. Bratislava: STU, Materiálovotechnologická fakulta, 2005.
- NAVRÁTIL, P. 2007. *Počítačová grafika a multimédia*, Computer Media, Kralice na Hané 2007. 112 s. ISBN 8086686779.
- POPELKA, M.: *Technické výkresy v AutoCADu*. Brno: Computer Press, 2003. 193 s. ISBN 80-7226-559-8.
- SOTÁK, V.: *Vplyv vedecko-technického rozvoja na životné prostredie*. PF UKF Nitra, 2002. 106 s. ISBN 80-80-50-497-0.
- ŠAVEL, J.: *Materiály a technológie v elektronike a elektrotechnike*. BEN – technická literatúra, Praha: 1999. ISBN 80-86056-75-9.
- Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie. Bratislava: MŠ SR, 2008.
- TIRPÁK, A.: *Elektromagnetizmus*. Bratislava: Polygrafia SAV, 1999. ISBN 80-88780-26-8.
- TUREK, I.: *Zvyšovanie efektívnosti vyučovania*. Bratislava: MC, 1997, ISBN 80-88796-49-0.
- TUREK, I.: *Didaktika*. Iura Edition, 2008. 596 s. ISBN: 978-80-8078-198-9.
- TUREK, I. 2004. *Inovácie v didaktike*. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum, prvé vydanie, 2004. 360 s. ISBN 80-8052-188-3.
- TUREK, I. 2003. *Kľúčové kompetencie*. Prešov: Metodicko-pedagogické centrum, druhé vydanie, 2003. 40 s. ISBN 80-8045-301-2.
- VARGOVÁ, M.: *Technika a alternatívne pedagogické koncepcie*. Nitra: UKF, 2007. 116 s. ISBN 978-80-8094-170-3.
- VARGOVÁ, M.: *Metodika pracovnej výchovy a pracovného vyučovania*. Nitra: UKF, 2007. 150 s. ISBN 978-80-8094-171-0.
- VARGOVÁ, M. – VILMON, V.- CINA, M.: *Technická výchova pre I. stupeň ZŠ*. Nitra: UKF, 2000. 87 s. ISBN 80-8050-377-X.
- VARGOVÁ, M.: *Materiály a technológia*. Nitra: UKF, 2002. 144 s. ISBN 80-8050-538-1.
- VOBECKÝ J. – ZÁHLAVA V.: *Elektronika – súčasti a obvody, princípy a príklady*. GRADA, Praha: 2000.
- VORÁČEK, _____ R. – ANDRÝSEK, F.: *Automatizace a automatizační technika 2*. Computer Press, Praha: 2000.
- Zborník *Inovácie v edukácii technických odborných predmetov InEduTech 2008*. Prešov: FHPV PU, 2005, ISBN 80-8068-361-1.
- Zborník *Technické vzdelávanie v informačnej spoločnosti*. Nitra: UKF, 2004. ISBN 80-8050-745-7.
- Zborník *Technické vzdelávanie ako súčasť všeobecného vzdelávania*. Banská Bystrica: FPV UMB, 2007. ISBN 80-8083-151-3.

PEDAGOGIKA:

A/ Všeobecná pedagogika

1. Človek ako objekt vedy. Pedagogika v systéme vied o človeku a variabilita názorov na vymedzenie pojmu pedagogika. Pedagogika ako veda normatívna, exploratívna a explanačná. Interdisciplinarita pedagogiky. Pedagogická terminológia a medzinárodné vplyvy na pojmovotvorný aparát pedagogiky.
2. Spoločensko – historické východiská a podmienky konštituovania pedagogiky ako vedy. Predstavitelia pedagogického myslenia svetového a národného významu v minulosti a v súčasnosti. Pedagogika a antipedagogické hnutia.
3. Výchova a jej širší spoločenský kontext. Výchova a proces socializácie človeka. Dieťa a detstvo v histórii a v súčasnosti. Možné ohrozenia detí a mládeže v súčasnosti. Možnosti spoločnosti

(výchovnovzdelávacieho systému) v ochrane detí a mládeže.

4. Tradičné a novšie prístupy k vymedzeniu základných pedagogických pojmov. Výchova a ďalšie súvzťažné pojmy. Antropologické a kulturologické argumenty existencie výchovy.
5. Výchova ako spoločensko - historický fenomén. Cieľová a obsahová dimenzia výchovy a ich historické premeny. Hierarchizácia cieľov výchovy. Kritériá členenia cieľov a obsahu výchovy. Pedagogická dokumentácia a ciele výchovy. Prostriedky dosahovania cieľov výchovy.
6. Vývin a výchova človeka a podmienky utvárania osobnosti človeka. Endogénne a exogénne faktory formovania osobnosti človeka a vzťahy medzi nimi.
7. Edukačné prostredie v chápaní modernej pedagogiky. Širší kontext edukačného prostredia.
8. Žiak ako subjekt výchovy. Interindividuálne rozdiely medzi žiakmi. Rôzne typológie žiakov. Determinanty školskej úspešnosti žiaka. Integrácia žiakov so špeciálnymi edukačnými potrebami. Diagnostikovanie žiakov.
9. Škola ako inštitucionálny činiteľ výchovy. Škola jej vývin z historického aspektu. Tradičná a moderná škola a porovnanie ich funkcií. Alternatívne školstvo. Komparácia škôl z medzinárodného hľadiska. Súčasná školská sústava na Slovensku, legislatíva a reforma výchovnovzdelávacieho systému.
10. Rodina ako primárny činiteľ výchovy. Základné znaky rodiny, funkcie rodiny a determinanty napĺňania výchovnej funkcie rodiny. Výchovné štýly rodičov. Novšie pohľady na spoluprácu rodiny a školy.
11. Výchova mimo vyučovania, jej ciele, úlohy a systém zariadení a inštitúcií pre voľnočasovú výchovu detí a mládeže v SR.
12. Pedagogická profesia a požiadavky na prípravu vychovávateľov v SR. Celoživotné vzdelávanie vychovávateľov. Role a kompetencie vychovávateľov. Etika pedagogickej profesie.
13. Formovanie pedagogickej teórie na Slovensku od 19. storočia, súčasná pedagogika, významné pracoviská rozvoja pedagogickej vedy, jej predstavitelia a informačné zdroje pedagogiky. Aktuálne problémy pedagogickej praxe.

Literatúra:

- Bad'uríková, Z. - Bazáliková, J. - Kompolt, P. - Timková, B. 2001. Školská pedagogika, Bratislava UK.
- Bujnová, E. 2005. Príprava na rodinný život v rodinnom a školskom prostredí. Nitra : PF UKF, 138 s., ISBN 80-8050-891-7.
- Havlík, R. – Koťa, J. 2002. Sociologie výchovy a školy. Praha: Portál, ISBN 80-7178-635-7.
- Helus, Z. 2004. Dítě v osobnostním pojetí. Praha : Grada, ISBN 80-7178-888-0.
- Helus, Z. 2007. Sociální psychologie pro pedagogy. Praha : Grada, ISBN 978-80-247-1168-3.
- Hlásna, S. – Horváthová, K. – Mucha, M. – Tóthová, R. 2006. Úvod do pedagogiky. Nitra : Enigma, ISBN 80-9132-29-4.
- Hupková, M. 2006. Profesijsná sebareflexia učiteľov. Prešov : Vydavateľstvo Michala Vaška, 203 s., ISBN 80-8094-028-2.
- Kasáčová, B. 2002. Učiteľ, profesia a príprava. Banská Bystrica : UMB PF, ISBN 80-8055-702-0.
- Průcha, J. 1997. Moderní pedagogika. Praha : Portál.
- Průcha, J. - Walterová, E. - Mareš, J. 1995. Pedagogický slovník, Praha : Portál.
- Prucha, J. 2000. Přehled pedagogiky. Úvod do studia oboru. Praha : Portál, 265 s. ISBN 80-7178-399-4.
- Seidler, P. – Kurincová, V. 2005. Inakosti v edukačnom prostredí. Nitra : PF UKF, 242 s. ISBN 80-8050-839-9.
- Vališová, A. – Kasíková, H. a kol. 2007. Pedagogika pro učitele. Praha : Grada, ISBN 978-80-247-1734-0.
- Mátej, J. a kol. 1976. Dejiny českej a slovenskej pedagogiky. Bratislava: SPN.
- Pavličková, A. 2007. Ján Kollár - náčrty z jeho pedagogickej tvorby. Nitra : PF UKF. 96 s. ISBN 978-80-8094-169-7.
- Pšenák, J. 2000. Kapitoly z dejín slovenského školstva a pedagogiky. Bratislava : Univerzita Komenského.
- Reble, A. 1995. Dejiny pedagogiky. Bratislava: SPN.
- Srogoň, T. a kol. 1986. Dejiny školstva a pedagogiky. Bratislava: SPN, 1986.

B/Teória výchovy

1. Teoreticko-konceptné východiská humanistickej pedagogiky a možnosti ich využitia v pedagogickej praxi.
2. Teleológia a axiológia v pedagogike: ideály, ciele, hodnoty, normy, v procese vychovávaní a formulácie cieľov a proces rozvoja hodnotového vedomia.
3. Problematika procesu výchovy, vychovávaní a seba výchovy – metódy a zásady vychovávaní ako najkonkrétnejšie prostriedky realizácie a efektívizácie procesu vychovávaní.
4. Konkretizácia obsahu vychovávaní so zameraním na mravnú a prosociálnu výchovu a ich procesúalnu stránku u detí mladšieho školského veku.
5. Konkretizácia obsahu vychovávaní so zameraním na estetickú a environmentálnu výchovu a ich procesúalnu stránku u detí mladšieho školského veku.
6. Otázky slobody, moci, autority a disciplíny vo výchove – riešenie konfliktných situácií v procese edukácie (diagnostika konfliktov a spôsoby ich riešenia).

Literatúra:

- Gogová, A. - Kročková, Š. - Pintes, G. 2004. Žiak - sloboda - výchova. Prešov: PF, 312 s. ISBN 80-8050-675-2.
- Kučerová, S. 1996. Človek, hodnoty, výchova. Prešov, Manacon.
- Kosová, B.: Humanizačné premeny výchovy a vzdelávania. Banská Bystrica, PdF UMB
- Kosová, B. 2002. Rozvoj osobnosti žiaka, Prešov.
- Olivar, R. R. 1992. Etická výchova. Bratislava: Orbis pictus Istropolitana.
- Pelikán, J. 1995. Výchova jako teoretický problém. Amosium, Ostrava.
- Zelina, M. 1994. Humanizácia v škole, Bratislava. Psychodiagnostika.
- Zelina, M. 1994. Stratégie a metódy rozvoja osobnosti dieťaťa. Bratislava, Iris.
- Zelina, M. 2004. Teórie výchovy alebo hľadanie dobra. Bratislava: SPN.
- Žilínek, M. 1997. Ětos a utváranie mravní identity osobnosti. Bratislava, Iris.

C/Teória vyučovania

1. Didaktika a jej postavenie v systéme vied, aktuálne problémy didaktiky, výskumy v oblasti didaktiky, novšie monografie.
2. Ciele vzdelávania, ich klasifikácia a analýza, smery filozofie vzdelávania, taxonómia cieľov, formulovanie konkrétnych cieľov.
3. Učivo, kurikulum, štandardy, teórie výberu učiva, edukačné ideológie, učivo a pedagogické dokumenty.
4. Vyučovací proces, teoretické základy, analýza vyučovacieho procesu, indukzívne, deduktívne, sociálne formy vyučovania, samostatná práca, efektívnosť vyučovacieho procesu, modernizácia, optimalizácia a humanizácia.
5. Osobnosť učiteľa, jeho kompetencie vo vyučovaní procese, racionálny prístup k riadeniu triedy, učiteľ ako nositeľ pozitívnych zmien vo vzdelávaní, vytváranie pozitívnej pedagogickej klímy, interakčné vzťahy učiteľ – žiak.
6. Žiak a učenie, subjekt učenia – charakteristiky osobnosti žiaka, učebné štýly, autentické učenie, princípy návrhu učebných činností.
7. Metódy vyučovacieho procesu, kritériá výberu, účinnosť, klasifikácie, modernizácia, porovnanie klasických a moderných metód vo vzťahu k cieľom vzdelania, k učivu, k činnosti učiteľa, k činnosti žiaka, k uplatňovaniu didaktických zásad.
8. Kontrola vyučovacieho procesu a hodnotenie, charakteristika jednotlivých pojmov, preverovanie, skúšanie, hodnotenie, funkcie, aktuálne problémy zvyšovanie efektívnosti, evaluácia.
9. Organizačné formy vyučovania, aktuálne problémy, klasické organizačné formy a ich delenie, netradičné organizačné formy, problémové, skupinové, individualizované, programové, tímové vyučovanie.
10. Učebné pomôcky a didaktická technika, funkcie a požiadavky kladené na ne, modernizácia,

učebnice, súpravy učebných pomôcok pre žiakov, počítače, videotechnika, odborné učebne.

11. Niektoré súčasné koncepcie vyučovacieho procesu: problémové vyučovanie, programové vyučovanie, kooperatívne vyučovanie, ITV, projektové vyučovanie, otvorené vyučovanie, systém vyučovania s uzavretým cyklom, skupinové vyučovanie, tímové vyučovanie, diferencované vyučovanie, atď.

12. Reformná didaktika a jej vplyv na vznik alternatívnych škôl, delenie alternatívnych škôl, typy, funkcie alternatívnych škôl a porovnanie s tradičnou školou.

13. Diferenciálna didaktika, diferenciácia v rozvoji žiaka a individuálny prístup k žiakovi, nadpriemerní a talentovaní žiaci, žiaci s poruchami komplikujúcimi vzdelávanie, stratégie vyučovania žiakov s postihnutím, integrácia.

Literatúra:

Fenyvesiová, L. 2006. Vyučovacie metódy a interakčný štýl učiteľa. Nitra : PF UKF, 153 s., ISBN 80-8050-899-2.

Kalhoust, Z. - Obst, O. a kol. 2002. Školní didaktika. Praha : Portál. ISBN 80-7178-253X.

Duchovičová, J. 2007. Aspekty diferenciácie v edukácii nadaných žiakov. Nitra : PF UKF, 312 s., ISBN 978-80-8094-099-7.

Kyriacou, CH. 1996. Klíčové dovednosti učitele. Praha : Portál.

Maňák, J. - Švec, V. 2003. Výukové metody. Brno : Paido. ISBN 80-7315-039-5.

Pasch, M. a kol. 1997. Od vzdelávacího programu k vyučovacím hodinám. Praha : Portál.

Petlák, E. 1997 – 2004. Všeobecná didaktika. Bratislava : IRIS.

Petlák, E. a kol. 2005. Kapitoly zo súčasnej didaktiky. Bratislava : Iris. ISBN 80-89018-89-0.

Petlák, E. 2000. Pedagogicko-didaktická práca učiteľa. Bratislava : Iris. ISBN 80-89040-04-7.

Petlák, E. - Komora, J. 2003. Vyučovanie v otázkach a odpovediach. Bratislava : IRIS. ISBN 80-89018-48-3.

Petlák, E. 2006. Klíma školy a klíma triedy. Bratislava : IRIS, 119 s., ISBN 80-89018-97-1.

Petty, G. 1996. Moderní vyučování. Praha : Portál. ISBN 80-7178-070-7.

Prucha, J. 1996. Alternativní školy. Praha : Portál.

Příhoda, V. 1934. Reformné hľadiská v didaktike. Bratislava : J. Pocsik a kol.

Rýdl, K. 1994. Alternativní pedagogické hnutí v současné společnosti. Brno.

Skalková, J. 1999. Obecní didaktika. Praha : ISV.

Tóthová, M. 2006. Rozvoj tvorivosti na 1. stupni ZŠ. Nitra: PF UKF, 196 s., ISBN 80-8094-033-9.

Zelina, M. 2000. Alternatívne školstvo. Bratislava: IRIS.

Predpokladá sa, že záujemca o rigoróznú skúšku študuje aj ďalšiu literatúru a má preštudované časopisy :

Pedagogika, Pedagogická revue, Pedagogické spektrum, Komenský atď.

D/ Metodológia pedagogického výskumu

1. Všeobecná a pedagogická metodológia a vzťah medzi nimi.

2. Infraštruktúra pedagogickej vedy.

3. Pedagogický výskum, jeho znaky, prístupy, druhy

4. Základné charakteristiky a fázy kvantitatívneho a kvalitatívneho výskumu.

5. Plánovanie a priebeh výskumu .

6. Výskumný problém a cieľ výskumu.

7. Hypotézy a ich vytýčenie.

8. Výber vzorky a typy výberu v kvantitatívnom a kvalitatívnom výskume.

9. Kvantitatívne metódy v edukačnom výskume.

10. Kvalitatívne metódy v edukačnom výskume.

11. Validita a reliabilita výskumných nástrojov.

12. Učiteľ a akčný výskum.

13. Etický aspekt výskumu v pedagogickej oblasti.

Literatúra:

- Gavora, P. 1996. Výskumné metódy v pedagogike. Bratislava : UK, 205 s.
- Gavora, P. 2000. Úvod do pedagogického výskumu. Brno : Paido, 207 S. ISBN 80-85931-79-6.
- Gavora, P. 2006. Sprievodca metodológiou kvalitatívneho výskumu. Bratislava : Regent, 239 s. ISBN 80-88904-46-3.
- Komárik, E. 2002. Metódy vedeckého poznávania človeka pre začiatočníkov. Bratislava : UK, 210 s. ISBN 80-223-1717-9.
- Pelikán, J. 1998. Základy empirického výskumu pedagogických javov. Praha : Karolinum, 269 s. ISBN 80-7184-569-8.
- Silverman, D. 2005. Ako robiť kvalitatívny výskum. Bratislava : IKAR, ISBN 80-551-0904-4.
- Skalková, J. a kol. 1983. Úvod do metodológie a metód pedagogického výskumu. Praha: SPN,
- Švec, Š. a kol. 1998. Metodológia vied o výchove. Bratislava: IRIS, 287 s. ISBN 80-88778-73-5.

PSY GOLÓGIA:**A. *Psychológia školy, učenia a výchovy***

1. Učenie - pojem, význam. Teórie, druhy, zákony a podmienky.
2. Kognitívne štýly a štýly učenia žiakov.
3. Tvorivosť a učenie s dôrazom na pubertu a adolescenciu.
4. Inteligencia a učenie s dôrazom na pubertu a adolescenciu.
5. Motivácia a učenie s dôrazom na pubertu a adolescenciu.
6. Psychologické otázky vyučovania na 2. stupni základnej školy, gymnáziách a stredných školách.
7. Psychologické otázky školskej úspešnosti žiakov na 2. stupni základnej školy, gymnáziách a stredných školách.
8. Psychologický rozbor rizikového a výchovne-problémového správania detí v puberte a adolescencii.
9. Podmienky a činitele ovplyvňujúce kvalitu života a spokojnosť žiakov a edukátorov v škole.
10. Význam služieb školského psychológa a výchovného poradcu na škole z pohľadu edukátora, žiaka a manažmentu školy.

B. *Aplikácia sociálnej psychológie v škole*

1. Školská trieda ako malá sociálna skupina.
2. Štruktúra a dynamika školskej triedy.
3. Sociálna atmosféra a klíma školy a školskej triedy.
4. Socializácia a personalizácia v škole, sociálne učenie v školských podmienkach.
5. Sociálna percepcia a atribúcia v škole.
6. Kooperácia a prosociálne správanie žiakov.
7. Hostilné, agresívne správanie, násilie a šikana v škole.
8. Sociálny vplyv v škole - konformita, podriadenosť, poslušnosť, odpor a vzdor, asertívne správanie.
9. Poznávanie sociálnych vzťahov v triede učiteľom.
10. Postoje a predsudky žiakov a možnosti ich merania.

C. *Aplikácia psychológie osobnosti v škole*

1. Osobnosť žiaka v puberte a adolescencii.
2. Možnosti kognitivizácie osobnosti žiaka v puberte a adolescencii.
3. Možnosti kreativizácie osobnosti žiaka v puberte a adolescencii .
4. Možnosti socializácie osobnosti žiaka v puberte a adolescencii.
5. Možnosti emocionalizácie osobnosti žiaka v puberte a adolescencii.
6. Možnosti motivácie osobnosti žiaka v puberte a adolescencii.
7. Možnosti axiologizácie osobnosti žiaka v puberte a adolescencii.
8. Zát'až, stres a vyhorenie u učiteľa.
9. Schopnosti, inteligencia a tvorivosť učiteľa.

10. Charakter a dynamika osobnosti učiteľa.

Literatúra:

- ŽURIČ, L.: Úvod do pedagogickej psychológie. Bratislava, SPN, 1981
- ŽURIČ, L., BRATSKÁ, M. a kol. 1997. Pedagogická psychológia: terminologický a výkladový slovník. Bratislava: SPN.
- ČÁP, J. 1997. Psychologie výchovy a vyučování. Praha: UK
- ŽURDIK, L., GATIAL, V. 2006. Psychologické aspekty výchovného a kariérového poradenstva. Nitra: Pedagogická fakulta UKF.
- ŽURIČ, L., GRÁC, J., ŠREFANOVIČ, J. 1991. Pedagogická psychológia. Bratislava: Jaspis.
- ČÁP, J. 1996. Rozvíjení osobnosti a způsob výchovy. Příbram: TRA.
- DROTÁROVÁ, E. Syndróm vyhorenia u učiteľov a iných pracovníkov v pomáhajúcich profesiách. In Psychologická revue. <http://www.pulib.sk/elpub/FHPV/Kubani2/index.htm>
- DŽUKA, J. 2004. Psychologické dimenzie kvality života. Prešov : PU.
- FICHNOVÁ, K.-SZOBIOVÁ, E. 2007. Rozvoj tvorivosti a kľúčových kompetencií detí. Praha: Portál
- FONTANA, D. 1997. Psychologie ve školní praxi. Praha: Portál.
- GAJDOŠOVÁ, E. 2000. Poznávanie sociálnych vzťahov v triede: Práca so sociometricko-ratingovým dotazníkom. Bratislava: Metodické centrum mesta Bratislavy.
- GAJDOŠOVÁ, E. 1998 . Školský psychológ a jeho vstup do humanizácie našich škôl. Bratislava: Príroda.
- GAJDOŠOVÁ, E. A KOL. 2007. Multikultúrne tolerantná škola. Rozvoj tolerance žiakov k migrantom v školskom vzdelávacom programe. Bratislava: Stimul.
- GAJDOŠOVÁ, E. – HERÉNYIOVÁ, G. 2006. Rozvíjení emoční inteligence žáků. Praha: Portál.
- HEIDBRINK, H. 1997. Psychologie morálního vývoje. Praha: Portál.
- HENNIG, C. 1996. Antistresový program pro učitele. Praha: Portál.
- JANOUSEK, J. 1986. Metody sociální psychologie, Praha: SPN.
- JOSHI, V. 2007. Stres a zdraví. Praha: Portál.
- KOL. AUTOROV. 2003. Násilie v rodine a v škole. Nitra: FSVaZ UKF.
- KOLLÁRIK, T. a kol. 2003. Sociálna psychológia. Bratislava: UK.
- MAREŠ, J. 1998. Styly učení u žáků a studentů. Praha: Portál.
- MAREŠ, J., ČÁP, J. 2001. Psychologie pro učitele. Praha: Portál.
- ORAVCOVÁ, J. 2004. Sociálna psychológia. Banská Bystrica: UMB.
- RUISEL, I. 2004. Inteligencia a myslenie, Bratislava: Ikar.
- STERNBERG, J. 2002. Kognitivní psychologie. Praha: Portál.
- VEREŠOVÁ, M. 2004. Postojové škály. In Kollárik, T. - Sollárová, E. a kol. Metódy sociálnopsychologického výskumu. Bratislava : Ikar. s. 25-33.
- VEREŠOVÁ, M. 2004. Východiská k výskumu a meraniu postojov. In Kollárik, T., Sollárová, E. a kol. Metódy sociálnopsychologického výskumu. Bratislava : Ikar, s. 34-52.
- VEREŠOVÁ, M. a kol. 2007. Psychológia. Martin: Osveta.
- VEREŠOVÁ, M. a kol.: Sociálna psychológia. Človek vo vzťahoch. Nitra, Enigma, 2007
- ZELINA, M. 1996. Stratégie a metódy rozvoja osobnosti dieťaťa. Bratislava: Iris.
- ZELINA, M. 1993. Humanizácia školstva. Bratislava: Interlingua_